

Затверджено наказом МОН України

від “ ___ ” _____ р. № ___

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра української мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної роботи

“ ___ ” _____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Український мовленнєвий етикет (спецкурс, за вибором)

напряму підготовки – 0203 – філологія

для спеціальності – 6.020303 – українська мова та література, 014.01 Середня освіта (Українська мова та література), 035.03.Слов’янські мови та література(переклад включно), 035.06 Східні мови та літератури
факультету філологічного

Український мовленнєвий етикет. Робоча програма навчальної дисципліни для студентів за напрямом підготовки 0203 – філологія, спеціальністю – 6.020303 – українська мова та література; , О14 .01 Середня освіта (Українська мова та література), 035.03.Слов'янські мови та література(переклад включно), 035.06 Східні мови та літератури

2020р. – 12 с.

Розробник – канд.. філолог. наук, доц.. Білоус М.П..

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри української мови

Протокол № ____ від “ ____” .

Завідувач кафедри української мови

“ _____ ” _____

Схвалено на засіданні методичної комісії за напрямом підготовки 0203 – філологія, спеціальністю 6.020303 – українська мова та література; , О14 .01 Середня освіта (Українська мова та література), 035.03.Слов'янські мови та література(переклад включно), 035.06 Східні мови та літератури

Протокол № ____ від “ _____ ” _____ .

“ _____ ” _____

Голова (_____)

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни „Український мовленнєвий етикет”)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість Кредитів	Галузь знань – гуманітарні науки 030500 – філологія, Бакалавр	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок – 0203 – Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів –2	Спеціальність – 6.020303 – українська мова та література; , О14 .01 Середня освіта (Українська мова та література), 035.03.Слов’янські мови та література(переклад включно), 035.06 Східні мови та літератури	другий	
		Семестри	
Загальна кількість годин –		34й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2+	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	.
		Практичні,	
аудиторних – 2		—	.
самостійної роботи студента –		Самостійна робота	
		1од.	
		ІНДЗ:	
		Вид контролю: , реферат, письмова робота з моделювання етикетної поведінки	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – Мета – ознайомити студентів із національними особливостями мовленнєвого етикету та основними правилами мовленнєвої етикетної поведінки.

Завдання – навчити студентів правильно моделювати свою мовленнєву поведінку в різних етикетних ситуаціях .

У результаті вивчення цього курсу студент повинен

а) з н а т и:

- 1) види мовленнєвої діяльності;
- 2) функції мовлення, зокрема етикетну;
- 3) загальноетичні правила спілкування;
- 4) тональності спілкування;
- 5) різновиди етикету;
- 6) взаємозв'язок етикету з моральними нормами, загальною культурою, освіченістю й ввічливістю.

б) у м і ти:

- 1) правильно добирати етикетні вислови в різних етикетних ситуаціях;
- 2) правильно моделювати свою етикетну поведінку в різних мовленнєвих ситуаціях;
- 3) правильно обирати тональність спілкування.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Культура спілкування, етикет, мовленнєвий етикет.

Тема 1. Мова і суспільство. Соціолінгвістика. Етнолінгвістика. Функції мови: комунікативна, емотивна, фатична та ін....

Тема 2. Етикетна функція мови та сфери її реалізації. Поняття «етикет». Рівні етикету: паралінгвістичний, кінетичний, проксемічний, вербальний.. Національна специфіка етикетних норм усіх рівнів.

Тема 3. Спілкування і його види. Мовленнєва поведінка. Соціальні ролі мовця. Поняття «мовленнєва ситуація».

Тема 4. Культура поведінки і культура спілкування. Загальноетичні правила спілкування. Етикет і моральні норми.

Тема 3.Спілкування і його види. Мовленнєва поведінка. Соціальні ролі мовця. Поняття мовленнєвої ситуації.		2								
Тема 4.Культура поведінки і культура спілкування. Загальноетичні правила спілкування. Етикет і моральні норми.		2								
Тема 5. Поняття «мовленнєвий етикет», його різновиди. Мовленнєвий етикет і культура спілкування. Мовленнєвий етикет і ввічливість.		2								
Тема 6.Мовленнєвий етикет у соціолінгвістичному аспекті. Семіотична природа одиниць мовленнєвого етикету.		2								
Тема 7.Поняття «тональність спілкування». Нейтральна, висока, фамільярна і вульгарна тональності спілкування.		2								
Тема 8. Національна специфіка етикетних формул українців. Їхній зв'язок з етнопсихологічними рисами українців, світоглядом і культурною еволюцією народу.		2								
Тема 9.Історія питання. Стан вивчення проблеми етикетного спілкування в сучасному українському мовознавстві.		2								
Разом змістовий модуль 1		18								
Змістовий модуль 2. Етикетні вислови та їх реалізація в різних мовленнєвих ситуаціях.										
Тема 1. Характеристика українських вітальних і прощальних висловів. Історичний коментар.		2								
Тема 2. Особливості і правила фатичного спілкування українців.		2								
Тема 3.Форми етикетних звертань в українській мові. Історичний коментар.		2								
Тема 4. Характеристика висловів подяки і вибачення різної тональності спілкування. Будова етикетних конструкцій, що виражають прохання, відмову, згоду в різній тональності спілкування.		2								

Тема 5.Будова поздоровчих і запрошувальних конструкцій. Вислови співчуття, схвалення, компліменту. Телефонна розмова..		2								
Тема 6.Психомовленнєва деформація комунікативної поведінки в тоталітарному суспільстві радянського періоду. Етикетні вислови маргінальоо характеру.		2								
Тема 7.Місце і значення етикетного виховання в шкільних гуманітарних курсах. Вивчення висловів мовленнєвого етикету на уроках української мови.		2								
Разом – змістовий модуль 2		14								

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опис різних етикетних ситуацій у художній літературі.. Збір матеріалу.	
2.	Вивчення проблем мовленнєвого етикету в сучасному українському мовознавстві. Написання рефератів.	
Разом	Самостійна робота	

6. Методи контролю

1. Самостійна робота:добір з художньої літератури опису різних етикетних ситуацій — з 25 б.

2.Реферат з теми «Вивчення проблем мовленнєвого етикету в сучасному українському мовознавстві» — 25б.

3 Залік — 50б.

7. Розподілу балів, які отримують студенти (для заліку)

Поточне тестування , контрольні роботи, диктант,	Підсумковий тест	Сума
--	------------------	------

(Зсем.)			
Змістовий модуль 1 256.	Змістовий модуль 2 256.	50	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: університету, національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	За національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
A	90 – 100	5	Відмінно
B	81-89	4	Дуже добре
C	71-80		Добре
D	61-70	3	Задовільно
E	51-60		Достатньо

Протягом семестру проводиться два модулі (дві письмові роботи).. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

8. Методичне забезпечення

1. Білоус М.П. Терлак та ін.. Етика, естетика й культура спілкування. Львів, 2007. —52с.

9. Рекомендована література

Базова

- 1.Абрамович С. Д., Чікарьова М. Ю. Мовленнєва комунікація] : підручник / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова – К. : Центр навч. літ. –2013. - 472 с.
- 2.Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики.: Підручник. — К.,2004. — 344с.
- 3.Радевич-Винницький Я.Етикет і культура спілкування. — Львів, 2001. —220с.

Допоміжна

До розділу «Культура спілкування. Етикет. Мовленнєвий етикет»

- 1.Байбурин А.К. Об этнографическом изучении этикета.//Этикет народов Азии. — М.,1988. —С.27-34.
- 2.Головацький Я. Слова вітання, благословенства, чемності й обичайності у русинів.// Вінок русинам на обжинки. —Відень, 1847
- 3.Бацевич Словник термінів міжкультурної комунікації. — К.,2007. — 207с
- 4.Корніяка О. Мистецтво гречності. — К.,1995. — 94с.
- 5.Сімович В. Наша товариська мова//Назустріч. — 1934. — Ч.5. — С.1.Стельмахович М. Український мовленнєвий етикет // Дивослово. — 1998. — №3. — С.20-21.
- 6.Сумцов М. Культурные переживания. К., 1890.
- 7.Татаревич Г. Етикет і ментальність // Дивослово, 1998 - №3 – С.18-20.

До розділу «Етикетні вислови та їх реалізація в різних мовленнєвих ситуаціях».

- 1.Богдан с. Мовний етикет українців: традиції і сучасність. —к., 1998. -475с.
- 2.Ковтун А.А. Назви духовних осіб в українській художній прозі ХХст // Дивослово. - 2005. - №12. — С.48-51
3. Кононенко В.І. Етнічно-регіональний мовленнєвий етикет галичан // Мова. Культура. Стиль. 3б. статей. — Київ — Івано-Франківськ, 2002, С.75-84..
- 4.Миронюк О. Історія українського мовленнєвого етикету. Звертання. — К.,2006. — 167с.
- 5.Миронюк О. Історія граматичних засобів вираження ввічливості в українській мові // Мовознавство. — 193. - №2. — С.55-63.
- 6.Плющ Н.П. Формули ввічливості в системі українського мовного етикету // Українська мова і сучасність. — К.,1991.- С.90-98.
- 7.Пуряєва Н.В. Українська церковна титулатура// Мовознавство. — 2000. - №2-3. — С.45-54.
- 8.Скаб М.С.,Бабич Н.Д. та ін.. Українська система найменувань адресата мовлення. — Чернівці, 2008.
- 9.Стельмахович М. Український мовленнєвий етикет // Дивослово. - 1998 - №3 —С20-21..
- 10.Чак Є Мовий етикет і ...займенник // Мовознавство. — 1996. - №4. — С.9-14.
- 11.Чак Є. Мовний етикет.: «Пане-товаришу!» // Дивослово. — 1998.№7. С.13-17.